

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av nya maskiner för mynt- och justeringsverkets räkning.

(3:e avd.)

I en den 22 januari 1937 dagtecknad proposition, nr 59, har Kungl. Maj:ts, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att ett belopp av högst 50,000 kronor finge av förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk för anskaffande av nya maskiner för mynt- och justeringsverkets räkning.

Den ifrågsatta nyanskaffningen avser en fräsmaskin och två präglingspressar.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

Den ovanligt stora efterfrågan på skiljemynt, som under de senaste åren framträtt, har nödvändiggjort en kraftig ökning av mynt- och justeringsverkets mynttillverkning. Medan sammanlagda namnvärdet av tillverkningen under ettvarvt av åren 1932 och 1933 uppgick till omkring 1.9 miljon kronor, utgjorde samma värde under år 1934 i runt tal 2.4 miljoner kronor och under år 1935 drygt 6.1 miljoner kronor, varav 3.8 miljoner kronor motsvarade värdet av det femkronors skiljemynt, som präglades i samband med högtidlighållandet av riksdagens 500-årsminne. Under år 1936 uppnåddes ett värde av nära 5.8 miljoner kronor. Oaktat denna betydande ökning av tillverkningen ha svårigheter alltjämt och, på senare tid, i stigande utsträckning gjort sig gällande att tillmötesgå anspråken på skiljemynt. Från såväl riksbankens som mynt- och justeringsverkets sida har utväxlingen av skiljemynt tidvis måst begränsas. För riksbankens del har utvecklingen medfört, att bankens behållning av silver- och kopparnickelmynt successivt nedgått. Medelvärdet av nämnda behållning vid utgången av varje månad översteg under åren 1932 och 1933 6.5 miljoner kronor, men sjönk under åren 1934, 1935 och 1936 till respektive 5.4, 3.4 och 2.6 miljoner kronor. Vid utgången av december månad 1936 utgjorde behållningen allenast 1.6 miljon kronor.

Av vad mynt- och justeringsverket anfört framgår, att en förnyelse av verkets maskinutrustning är påkallad redan med hänsyn till verkets normala behov. Då genom anskaffandet av ifrågavarande präglingspressar möjlighet skulle beredas mynt- och justeringsverket att ytterligare öka mynttillverkningen, är det under rådande förhållanden lämpligt, att dessa anskaffas utan tidsutdräkt. Detsamma gäller fräsmaskinen, som bland annat är avsedd för reparationer å de för myntningen erforderliga maskinerna och tillverkning av verktyg till dessa maskiner.

Enligt mynt- och justeringsverkets beräkningar uppgå kostnaderna för ifrågakvarande tre maskiner till sammanlagt omkring 50,000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att ett belopp av högst 50,000 kronor må av förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk för anskaffande av nya maskiner för mynt- och justeringsverkets räkning.

Stockholm den 9 februari 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Johansson i Fredrikslund, Nilsson i Malmö, Svensson i Kompersmåla, Hansén, Borell, Bergström, Nilsson i Landeryd, Gustafsson i Benestad, Sandén, Larsson i Varberg och Bäcklund; samt

från andra kammaren: herrar Anderson i Råstock, Jansson i Falun, Magnusson i Skövde, Törnkvist, Strindlund, Persson i Falla, Andersson i Höör, Andersson i Prästbol, Norling, Andersson i Södergård, Isacson och Bergvall.